

31998L0059

1998.8.12.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 225/16

A TANÁCS 98/59/EK IRÁNYELVE
(1998. július 20.)

a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

- (1) mivel a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 17-i 75/129/EGK tanácsi irányelvet ⁽³⁾ az áttekinthetőség és a célszerűség érdekében konszolidálni kell;
- (2) mivel fontos a munkavállalók védelmének biztosítása a csoportos létszámcsökkentések esetén, figyelembe véve eközben a Közösségen belüli kiegyensúlyozott gazdasági és szociális fejlődés szükségességét;
- (3) mivel a konvergencia növekedése ellenére továbbra is vannak különbségek a Közösség tagállamaiban érvényben lévő rendelkezések között az elbocsátások gyakorlati megoldására és eljárásaira vonatkozóan, valamint azoknak az intézkedéseknek a tekintetében, amelyek az ilyen elbocsátások következményeit a munkavállalók számára enyhíteni hivatottak;
- (4) mivel ezek a különbségek közvetlenül kihathatnak a belső piac működésére;
- (5) mivel a szociális akcióprogramról szóló 1974. január 21-i tanácsi állásfoglalás ⁽⁴⁾ olyan irányelvre tesz javaslatot, amely a csoportos létszámcsökkentésekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítésére vonatkozik;
- (6) mivel az Európai Tanács 1989. december 9-én Strasbourgban megtartott ülésén tizenegy tagállam állam- és kormányfői által elfogadott, a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 7. pontja első bekezdésének első mondatában és második bekezdésében,

a 17. pont első bekezdésében és a 18. pont harmadik francia bekezdésében a következőket rögzíti:

„7. A belső piac megvalósításának a munkavállalók élet- és munkakörülményeinek javításához kell vezetnie az Európai Közösségben (...).

E változásnak szükség esetén ki kell terjednie a munkajogi szabályozás bizonyos szempontjainak fejlesztésére, mint például a csoportos létszámcsökkentések eljárásaira és a csődeljárásokra.

(...)

17. A munkavállalók tájékoztatását, a velük folytatott konzultációkat és részvételüket a megfelelő irányvonalak mentén, az egyes tagállamokban érvényben lévő gyakorlatok figyelembevételével kell fejleszteni.

(...)

18. Az ilyen tájékoztatást, konzultációt és részvételt megfelelő időben kell megvalósítani, különösen a következő esetekben:

(- ...)

(- ...)

- csoportos létszámcsökkentési eljárások esetén,

(- ...);

(7) mivel ezért ezt a közelítést a Szerződés 117. cikkének megfelelő fejlődés fenntartása mellett elő kell segíteni;

(8) mivel a csoportos létszámcsökkentésnek ezen irányelv szerinti meghatározásában előírt elbocsátási létszámok számításakor, a munkaszerződések munkáltató által kezdeményezett felmondásának egyéb formáit az elbocsátásokkal azonosan kell kezelni, feltéve hogy az elbocsátottak létszáma legalább öt fő;

(9) mivel ki kell kötni, hogy ez az irányelv vonatkozik alapvetően azokra a csoportos létszámcsökkentésekre is, amelyeket az üzem tevékenységének bírósági határozat alapján történő megszüntetése eredményez;

(10) mivel a tagállamok számára meg kell adni azt a lehetőséget, hogy rendelkezhessenek arról, hogy a munkavállalók

⁽¹⁾ HL C 210., 1998.7.6.

⁽²⁾ HL C 158., 1997.5.26., 11. o.

⁽³⁾ HL L 48., 1975.2.22., 29. o. A 92/56/EGK irányelvvel (HL L 245., 1992.8.26., 3. o.) módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL C 13., 1974.2.12., 1. o.

képviselői szakértőkhöz fordulhatnak a tájékoztatás és a konzultáció tárgyát képező ügyek technikai bonyolultságából kifolyólag;

- (11) mivel szükséges annak biztosítása, hogy a munkáltató tájékoztatásra, konzultációra és az értesítésre vonatkozó kötelezettségei attól függetlenül fennállnak, hogy a csoportos létszámcsökkentésekről szóló döntést a munkáltató vagy a munkáltatót ellenőrző vállalkozás hozza-e meg;
- (12) mivel a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a munkavállalók képviselői és/vagy a munkavállalók számára rendelkezésre álljanak olyan igazgatási és/vagy bírósági eljárások, amelyek biztosítják, hogy az ebben az irányelvben rögzített kötelezettségeket teljesítik;
- (13) mivel ez az irányelv nem befolyásolja a tagállamoknak azokat a kötelezettségeit, amelyek az I. melléklet B. részében rögzített irányelvek átvételének határidőire vonatkoznak,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. SZAKASZ

Hatály és fogalommeghatározások

1. cikk

- (1) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:
- a) csoportos létszámcsökkentések: az olyan elbocsátások, amelyeket valamely munkáltató egy vagy több, nem a munkavállalók személyében rejlő ok miatt foganatosít, és amelyeknél – a tagállamok választása szerint – az elbocsátottak száma
- i. vagy egy 30 napos időszak során:
- a rendszerint 20-nál több és 100-nál kevesebb munkavállalót foglalkoztató üzemekben legalább 10 fő,
  - a rendszerint legalább 100, de 300-nál kevesebb munkavállalót foglalkoztató üzemekben legalább a munkavállalók 10 %-a,
  - a rendszerint 300 vagy annál több munkavállalót foglalkoztató üzemekben legalább 30 fő;
- ii. vagy egy 90 napos időszak során legalább 20 fő, függetlenül attól, hogy hány munkavállalót foglalkoztatnak rendszeresen az érintett üzemben;
- b) a munkavállalók képviselői: azok, akik a tagállamok jogszabályai vagy gyakorlata szerint a munkavállalók képviselőinek minősülnek.

Az a) pont első albekezdésében előírt elbocsátási létszámok számításakor, a munkaszerződések munkáltató által egy vagy

több, nem az érintett egyéni munkavállalók személyében rejlő ok miatt kezdeményezett felmondását az elbocsátásokkal azonosan kezelik, feltéve hogy az elbocsátottak száma legalább öt fő.

- (2) Ezt az irányelvet nem kell alkalmazni:
- a) azoknak a munkaszerződéseknek a keretein belül történő csoportos létszámcsökkentésekre, amelyeket korlátozott időtartamra vagy meghatározott feladatra nézve kötöttek, kivéve ha az elbocsátások az ilyen szerződések lejártá vagy azok teljesítése előtt történnek;
- b) a közigazgatási vagy a közjogi (vagy azokban a tagállamokban, amelyekben ezt a fogalmat nem ismerik, az azokkal egyenértékű hatósági) intézmények dolgozóira;
- c) a tengerjáró hajók legénységére.

II. SZAKASZ

Tájékoztatás és konzultáció

2. cikk

(1) Ha egy munkáltató csoportos létszámcsökkentéseket tervez, megállapodás kötése céljából megfelelő időben konzultációkat kezdeményez a munkavállalók képviselőivel.

(2) A konzultációk kiterjednek legalább a csoportos létszámcsökkentések elkerülésének vagy az érintett munkavállaló-létszám csökkentésének módjaira és eszközeire, valamint a következmények enyhítésére olyan kísérő szociális intézkedések alkalmazása révén, amelyek – többek között – az elbocsátott munkavállalók áthelyezéséhez vagy átképzéséhez nyújtott támogatásra vonatkoznak.

A tagállamok előírhatják, hogy a munkavállalók képviselői szakértők segítségét kérhetik a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően.

(3) Annak érdekében, hogy a munkavállalók képviselői konstruktív javaslatokat tehessenek, a munkáltatók a konzultációk során megfelelő időben:

- a) megadnak nekik minden, a tárgyra vonatkozó információt; továbbá
- b) írásban feltétlenül közlik velük:
- i. a tervezett elbocsátások okait;
  - ii. az elbocsátani kívánt munkavállalói kategóriák számát;
  - iii. a rendszerint alkalmazott munkavállalók számát és a munkavállalói kategóriákat;
  - iv. azt az időszakot, amely során a tervezett elbocsátásokat végre kívánják hajtani;

- v. az elbocsátani kívánt munkavállalók kiválasztására javasolt ismérveket, amennyiben a nemzeti jogszabályok és/vagy a gyakorlat e jogot a munkáltatóra ruházzák;
- vi. a nemzeti jogszabályokból és/vagy gyakorlatból következő végkielégítéstől eltérő, esetleges egyéb végkielégítés kiszámításának módszerét.

A munkáltató legalább az első albekezdés b) pontjának i–v. alpontjában előírtakra vonatkozó írásbeli tájékoztatás egy másolati példányát az illetékes állami hatóságnak eljuttatja.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdésben foglalt kötelezettségek attól függetlenül fennállnak, hogy a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést a munkáltató vagy a munkáltatót ellenőrző vállalkozás hozza-e meg.

Az ebben az irányelvben foglalt tájékoztatási, konzultációs és értesítési kötelezettségek állítólagos megszegésének megítélésében nem vehető figyelembe a munkáltatónak az a védekezése, hogy a csoportos létszámcsökkentéshez vezető döntést meghozó vállalkozás nem adta meg a szükséges információt a munkáltatónak.

III. SZAKASZ

A csoportos létszámcsökkentésekre vonatkozó eljárás

3. cikk

(1) A munkáltató minden tervezett csoportos létszámcsökkentésről írásban értesíti az illetékes hatóságot.

A tagállamok azonban rendelkezhetnek úgy, hogy az üzem tevékenységének bírósági határozat következtében történt megszüntetése miatt tervezett csoportos létszámcsökkentés esetében a munkáltató csak akkor értesíti írásban az illetékes hatóságot, ha az utóbbi ezt kéri.

Ez az értesítés tartalmazza a tervezett csoportos létszámcsökkentésre és a munkavállalók képviselőivel folytatott, a 2. cikk által előírt konzultációkra vonatkozó összes lényeges információt, és különösen az elbocsátás okait, az elbocsátandó munkavállalók létszámát, a rendszerint foglalkoztatott munkavállalók létszámát és azt az időszakot, amely során az elbocsátásokat végre kívánják hajtani.

(2) A munkáltató az (1) bekezdésben előírt értesítés egy példányát átadja a munkavállalók képviselőinek.

A munkavállalók képviselői az esetleges észrevételekkel az illetékes állami hatósághoz fordulhatnak.

4. cikk

(1) Az illetékes állami hatóságnak bejelentett tervezett csoportos létszámcsökkentések a felmondási időre vonatkozó egyéni jogokra irányadó rendelkezések sérelme nélkül legkorábban 30 nappal a 3. cikk (1) bekezdésében előírt értesítést követően léphetnek hatályba.

A tagállamok feljogosíthatják az illetékes állami hatóságot, hogy az előző albekezdésben előírt határidőt lerövidítse.

(2) Az (1) bekezdésben előírt időszakot az illetékes állami hatóság arra használja fel, hogy megoldást keressen a tervezett csoportos létszámcsökkentések következtében felmerülő problémákra.

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben előírt eredeti időszak 60 napnál rövidebb, a tagállamok feljogosíthatják az illetékes állami hatóságot, hogy az eredeti határidőt az értesítés megtételétől számított 60 napig meghosszabbítsa, ha fennáll annak a veszélye, hogy a tervezett csoportos létszámcsökkentések következtében felmerülő problémákat az eredeti határidőn belül valószínűleg nem lehet megoldani.

A tagállamok az illetékes állami hatóságot további hosszabbításokra jogosíthatják fel.

A meghosszabbítást és annak indoklását az (1) bekezdésben előírt eredeti határidő lejárta előtt közölni kell a munkáltatóval.

(4) A tagállamoknak nem szükséges alkalmazniuk ezt a cikket az üzem tevékenységének bírósági határozat alapján történt megszüntetése miatt tervezett csoportos létszámcsökkentés esetében.

IV. SZAKASZ

Záró rendelkezések

5. cikk

Ez az irányelv nem korlátozza a tagállamoknak azt a jogát, hogy a munkavállalókra nézve kedvezőbb törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak vagy fogadjanak el, vagy a munkavállalókra nézve kedvezőbb kollektív szerződések alkalmazását engedélyezzék vagy segítsék elő.

6. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy az irányelv szerinti kötelezettségek kikényszerítésére bírósági és/vagy igazgatási eljárások álljanak a munkavállalók képviselőinek és/vagy a munkavállalóknak a rendelkezésére.

7. cikk

A tagállamok eljuttatják a Bizottságnak nemzeti joguknak azokat az alapvető rendelkezéseit, amelyeket az irányelv által szabályozott területen már elfogadtak, vagy el fognak fogadni.

8. cikk

(1) Az I. melléklet A. részében felsorolt irányelvek hatályukat veszítik a tagállamok arra vonatkozó kötelezettségeinek sérelme nélkül, amelyek az említett irányelvek átvételének az I. melléklet B. részében rögzített határidőire vonatkoznak.

(2) A hatályon kívül helyezett irányelvekre történő hivatkozásokat ezen irányelvre történő hivatkozásoknak kell tekinteni a II. mellékletben található korrelációs táblázatnak megfelelően.

9. cikk

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

10. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1998. július 20-án.

a Tanács részéről

az elnök

W. MOLTERER

I. MELLÉKLET

A. RÉSZ

(a 8. cikkben említett)

Hatályon kívül helyezett irányelvek

A 75/129/EGK tanácsi irányelv és annak módosítása:

A 92/56/EGK tanácsi irányelv.

B. RÉSZ

(a 8. cikkben említett)

A nemzeti jogba történő átvétel határideje

Irányelv	Átvétel határideje
75/129/EGK (HL L 48., 1975.2.22., 29. o.)	1977. február 19.
92/56/EGK (HL L 245., 1992.8.26., 3. o.)	1994. június 24.

II. MELLÉKLET

KORRELÁCIÓS TÁBLÁZAT

75/129/EGK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, első francia bekezdés, 1. pont	1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont i. alpont, első francia bekezdés
1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, első francia bekezdés, 2. pont	1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont i. alpont, második francia bekezdés
1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, első francia bekezdés, 3. pont	1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont i. alpont, harmadik francia bekezdés
1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, második francia bekezdés	1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont ii. alpont
1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, b) pont	1. cikk (1) bekezdés, első albekezdés, b) pont
1. cikk (1) bekezdés, második albekezdés	1. cikk (1) bekezdés, második albekezdés
1. cikk (2) bekezdés	1. cikk (2) bekezdés
2. cikk	2. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk	4. cikk
5. cikk	5. cikk
5a. cikk	6. cikk
6. cikk (1) bekezdés	–
6. cikk (2) bekezdés	7. cikk
7. cikk	–
–	8. cikk
–	9. cikk
–	10. cikk
–	I. melléklet
–	II. melléklet